

Hoe om te gaan met zeer hoogbegaafde leerlingen?

Tijdens de ALV van november 2016 bespraken we de positie van de extreem hoogbegaafde leerlingen. Om een indicatie te geven, de leerlingen met een gemeten IQ van 145+. Het is bekend dat deze leerlingen eigenlijk niet in staat zijn om het denken vanuit een leergang te begrijpen. Het aanbieden van 'moeilijke' stof is dan niet meer adequaat. We onderzochten de vraag hoe dan wel.

Uit de diverse suggesties is een tekst gecomponeerd, met niet meer pretenties dan het aanbieden van ideeën. De lezer mag nagaan of die ideeën passen bij de visie van de school en bijdragen tot verdere ontwikkeling.

1. Groepering

Diverse deelnemers hebben ervaring met het samenbrengen van de extreem hoogbegaafden in peergroepen; ze halen ze dus uit het klassensysteem. Daarbij is het niet nodig om dat leeftijdsgebonden te laten zijn. Zeker kleine scholen kiezen ervoor om hoogbegaafden groepsgewijs te benaderen. In het PO door te kiezen voor de jongsten, de middengroepen en de oudsten. Dit kan zeker een oplossing zijn als de kosten van kleine groepen anders een probleem zou worden.

Anderen kiezen bewust voor oplossingen in gemengde groepen

Aandachtspunten:

- a. Autonomie voor de individuele leerling is daarbij van belang.
- b. Het onderwijsprogramma is dan niet voor iedereen gelijk, dus ook voltijd hb-onderwijs kan niet 'klassikaal'.
- c. Schrijf niet voor; de leerlingen moet ervoor kunnen kiezen wie zijn/haar vrienden zijn.
- d. Groepering alleen is niet genoeg; vaak is er ook een diepe individuele problematiek die specialistische kennis nodig maakt.

2. Activiteiten binnen en buiten de school

Zeker als je ervoor kiest om deze leerlingen binnen klassenverband (gemengde groepen) te laten functioneren, is het van belang hen ruimte te geven voor alternatieven, zoals het volgen van lessen op een ander instituut (universiteit, academies) of stages (bv. in bedrijven die passen in hun interessesfeer). Zo kan er een vruchtbare mix ontstaan.

3. Aandacht voor adequate begeleiding

- a. Naast erkenning van de peers, is ook goede begeleiding nodig; het is van groot belang dat de begeleiders, ook die van buiten de school (jeugdzorg; psychologische bureaus) kennis van hoogbegaafdheid hebben.
- b. Ook in de thuissituatie kan heftige problematiek ontstaan; dus ook op dat front in kennis van zaken en samenwerking nodig.
- c. Een coachingscyclus, waardoor sprake is van regelmatig overleg met de leerling is ten zeerste aanbevolen
- d. Ook is genoemd een buddy-systeem, waarbij leerlingen elkaar kunnen bijstaan; dat kan zijn een oudere leerling die jongere ondersteunt, maar het kan ook peer-to-peer zijn.

4. De zeer jonge leerlingen (groep 1 – 3)

Het is van groot belang om deze groep van het begin te betrekken in groepsgesprekken en hen individueel te leren hoe om te gaan met hun begaafdheid.